

RESULTATER AF SPØRGESKEMA- UNDERSØGELSE 4 BLANDT DE KOMMUNALE SKOLEFORVALTNINGER

Efterår 2015

Temaet for undersøgelsen er som i tidligere undersøgelser reformelementerne. Desuden er der spurgt uddybende ind til inklusion, digitalisering, rekruttering og flygtninge.

Om undersøgelsen

- › Undersøgelse blandt de kommunale skoleforvaltninger
- › Gennemført oktober-november 2015
- › Alle 98 kommuner har besvaret
- › Temaer for undersøgelsen:
  1. Omstilling til en ny folkeskole
  2. Inklusion
  3. Digitalisering
  4. Rekruttering
  5. Flygtninge mv.

1/ HOVEDRESULTATER

Omstilling til en ny folkeskole: Den længere og mere varierede skoledag I

- **Markant flere kommuner oplever at være i god udvikling med den understøttende undervisning, lektiehjælp og faglig fordybelse, motion og bevægelse samt den åbne skole sammenlignet med foråret 2015**
  - Understøttende undervisning:
    - Næsten tre gange så mange kommuner vurderer at være i god udvikling på området sammenlignet med foråret (nu 35 kommuner, i foråret var det 13)
    - Af de åbne besvarelser fremgår det, at skolerne afprøver forskellige løsninger og samler erfaringer. Det betones, at understøttende undervisning skal være noget andet end faglig undervisning, men samtidig ikke må blive løsrevne aktiviteter uden sammenhæng til den fagfaglige undervisning.
  - Lektiehjælp og faglig fordybelse:
    - Mere end dobbelt så mange kommuner vurderer at være i god udvikling på området sammenlignet med foråret (nu 33 kommuner, i foråret var det 15)
    - Mange kommuner og skoler er i gang med at overveje, hvordan man kan udnytte de nye og mere fleksible rammer. I 60 kommuner har forvaltningen faciliteret drøftelser på tværs af skoler om dette. 13 andre kommuner har planer herom
    - I 52 kommuner er lektiehjælp og faglig fordybelse integreret i skoledagens øvrige faglige og understøttende undervisning og kan ligge på forskellige tidspunkter på dagen. 29 kommuner oplyser, at indsatsen fortsat typisk er placeret sidst på eftermiddagen, som det var påbudt før lovændringen. I 15 af disse kommuner er der dog planer om at ændre dette

Omstilling til en ny folkeskole: Den længere og mere varierede skoledag II

- Motion og bevægelse:
  - 39 kommuner oplever at være i god udvikling på dette område. I foråret var det 23
  - I de åbne besvarelser nævnes, at det er en udfordring at få det integreret i undervisningen, så bevægelse understøtter læringen. Samt at der er brug for kommunikation og forventningsafstemning ift., hvad bevægelse er. Det nævnes også, at der mange steder er kompetenceudviklingsforløb i gang, hvor dette indgår.
- Den åbne skole:
  - 44 kommuner oplever at være i god udvikling på dette område. I foråret var det 26
  - I de åbne besvarelser fremføres, at der i opstartsfasen skal opdyrkes mange kontakter. Flere kommuner giver udtryk for at finde systematiske løsninger, fx ansættelse af en koordinator eller anvendelse af it-baserede værktøjer.

Omstilling til en ny folkeskole: Skoleledelse

- **Ledelsen tæt på faglig praksis** er et område, som flere kommuner oplever at være i god udvikling med sammenlignet med for et halvt år siden (nu 37 kommuner, i foråret 15 kommuner)
- Kommunerne er spurgt, **hvilke opgaver der forventes at fylde mest for skolelederne** dette halvår. Kommunerne fremhæver mange forskellige opgaver:
  - Faglig ledelse og læringscentreret ledelse
  - Målstyring læring og læringsmål
  - Derudover nævnes temaer som økonomi/ressourcestyring, data og organisering af medarbejdernes opgaver, samarbejde mellem lærere og pædagoger og professionelle læringsfællesskaber/teamsamarbejde samt inkluderende læringsmiljøer

Omstilling til en ny folkeskole: Andre temaer

- Generelt oplever mange kommuner at være i **god udvikling med hensyn til den politiske målstyring**. Det er et af de områder, hvor der har været størst positiv fremgang sammenlignet med for et halvt år siden
- Det område, hvor færrest kommuner oplever at være i god udvikling, er samtidig det område, hvor der har været den største tilbagegang siden foråret. Det er omkring **samarbejdet med forældre om børns læring**
  - I de åbne besvarelser angiver flere kommuner ift. det fremadrettede, at de har positive forventninger til den kommende læringsplatform og de nye digitale elevplaner
- **Pædagogernes rolle i skoledagen** er et andet område, hvor der fortsat er forholdsvis mange kommuner, der oplever store udfordringer.

Inklusion

- Sammenlignet med for et halvt år siden er der sket et **lille fald i antallet af kommuner, der oplever at være i god udvikling på inklusionsområdet** (fra 36 til 33 kommuner)
- Alle kommuner arbejder med at skabe **kvalitet i inklusionsindsatsen**, men på forskellig vis. Nogle af de indsatser, som er mest udbredte i kommunerne, er:
  - Skoler har mulighed for at trække på eksterne ressourcepersoner, fx PPR-medarbejdere, AKT-vejledere
  - Samarbejde med socialforvaltningen om udsatte børns skolegang
  - Kompetenceudvikling med fokus på elever med særlige behov
  - Kommunerne uddyber i de åbne besvarelser, at der er fokus på praksisnær kompetenceudvikling, og hvordan ressourcepersoner kommer rigtig i spil på skolerne
- 94 af de 98 kommuner har en plan for **opfølgning på, hvordan det går med inklusion**. De sidste fire kommuner skriver fx i de åbne besvarelser, at de enkelte skoler har egen plan for opfølgning, eller at man er i gang med at revidere de skolepolitiske mål, hvor spørgsmålet om opfølgning vil indgå
  - Nogle kommuner uddyber deres opfølgning på inklusion i de åbne besvarelser. Mange giver udtryk for, at de har igangsat evalueringer for at følge op på, hvordan indsatsen evt. skal justeres.

Digitalisering

- Der er i et flertal af kommunerne **sammenhæng mellem arbejdet med omstilling til digital skole og arbejdet med folkeskolereformen**. Det kommer i undersøgelsen til udtryk ved, at
  - 77 kommuner har forankret arbejdet med digital understøttelse af kommunikation og læring samme sted som den pædagogiske udvikling på området
  - I 72 kommuner faciliterer forvaltningen systematisk dialog på tværs af skolerne om kommunikation og læring understøttet af it.
- 67 kommuner svarer i undersøgelsen, at digitalt understøttet kommunikation og læring er et indsatsområde for alle skoler. For 59 af kommunerne er det det pædagogiske læringscenter (PLC), der er driver i denne omstilling
- Størstedelen af kommunerne arbejder ligesom sidste år i høj grad med at ændre fordelingen mellem analoge og digitale læremidler. Der er stadig behov for at udvikle såvel kendskab til de digitale læringsredskaber som didaktisk brug af it
- I de åbne besvarelser er det udarbejdelsen af en digitaliseringsstrategi eller udviklingsplan, der er det gennemgående. Nogle er vedtaget i kommunalbestyrelsen, andre er på vej. Derudover fremgår det, at nogle kommuner er i gang med at tilrette organisationen med fx etablering af en programledelse for BPI, oprustning med flere digitale konsulenter, implementering af PLC samt fokus på anskaffelse af en læringsplatform.

Rekruttering

- 11 kommuner oplever i høj grad **rekrutteringsudfordringer** på skoleområdet, og 68 kommuner oplever i nogen grad udfordringer. Det er en stigning i antal kommuner der oplever rekrutteringsudfordringer ift. efteråret 2014.
- Det er især **lærere**, som mange kommuner har problemer med at rekruttere. Ca. halvdelen af kommunerne oplever dog også udfordringer i forhold til at rekruttere skoleledere. Der opleves kun i få kommuner udfordringer med at rekruttere pædagoger
  - Søgningen til læreruddannelsen er bestemmende for kommunernes rekrutteringssituation på lærerområdet. Ser vi på de kommende år, vil der være tale om små årgange, der bliver færdiguddannet fra læreruddannelsen. Selv om optaget i 2015 viste en lille stigning (ca. 6%), var det en stigning fra et meget lavt niveau
- Der angives forskellige årsager til rekrutteringsudfordringerne. For størstedelen af kommunerne er det, der udfordrer, især at rekruttere lærere med **undervisningskompetence** i bestemte fag og dernæst at rekruttere til skoler i bestemte **geografiske områder**.

Flygtninge

- På flygtningeområdet er skoleforvaltningerne især udfordret i forhold til at have de rette pædagogiske kompetencer til at arbejde med traumatiserede flygtningebørn samt i forhold til at have specialuddannede lærere til modtageklasserne
- De åbne besvarelser indikerer at der sker en bevægelse på dette område. Det nævnes bl.a. at man er midt i en omstilling henimod fuld integration af flygtningebørn i distriktsskolen, at man har fokus på bedre integration og udnyttelse af kompetencer og ressourcer, samt at man i arbejdet med modtagelsen af flygtninge lægger vægt på at skelne mellem to-sprogs/modtageklasse-pædagogik og specialpædagogik, og at for mange børn er en normalisering af hverdagen det allervigtigste.

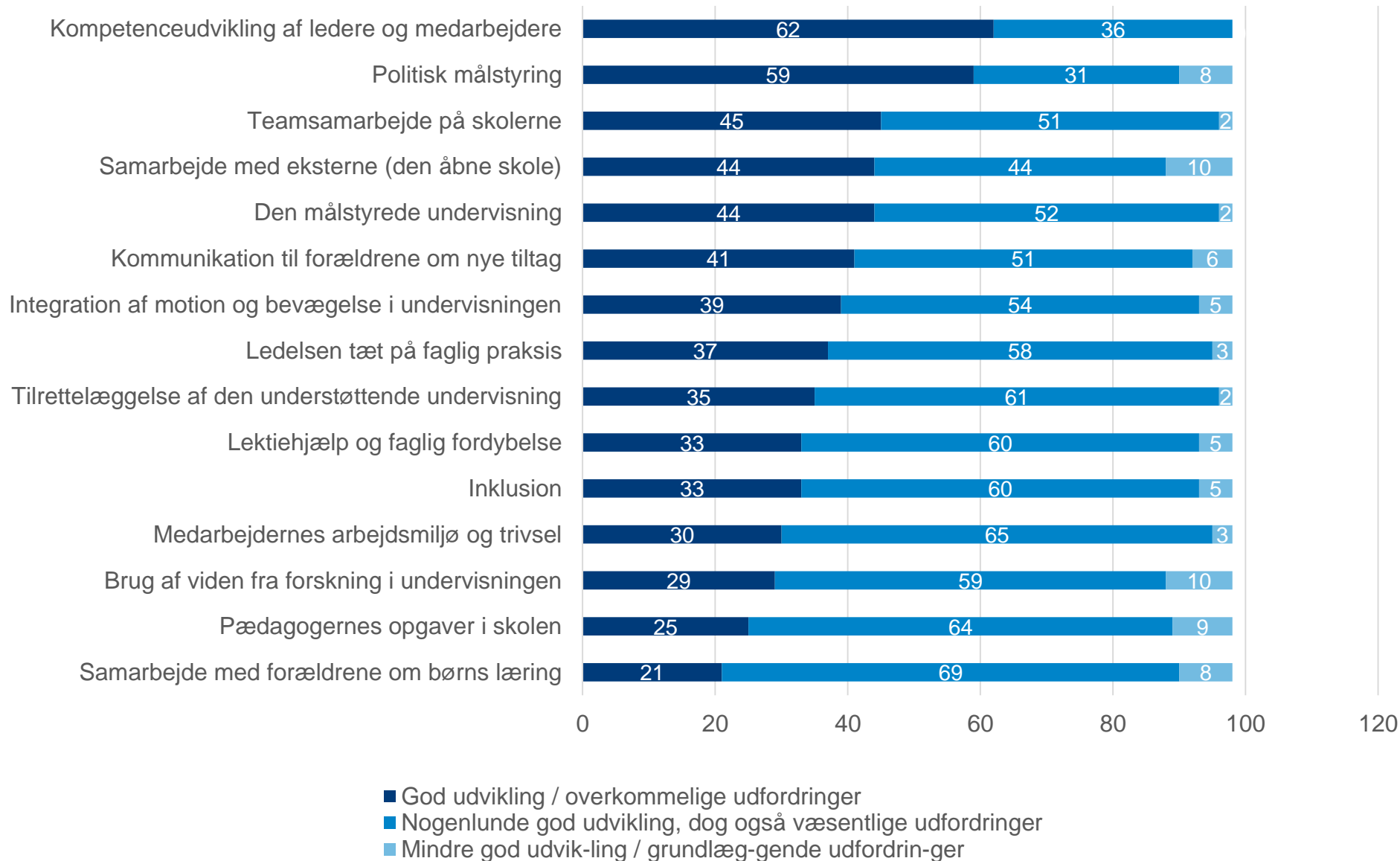
2/ OMSTILLING TIL EN NY FOLKESKOLE

Resultater fra spørgeskemaet

- På de følgende sider vises fordelingerne på alle spørgsmålene fra spørgeskemaet
- Fordelingerne viser antallet af kommuner, der har valgt den pågældende svarkategori
- Nogle af spørgsmålene er ligeledes stillet i tidligere undersøgelser. Når der sammenlignes med fordelinger fra tidligere undersøgelser, vises det i procent i stedet for antallet af kommuner, idet der i de tidligere undersøgelser har været op til 3 kommuner, der ikke har besvaret.

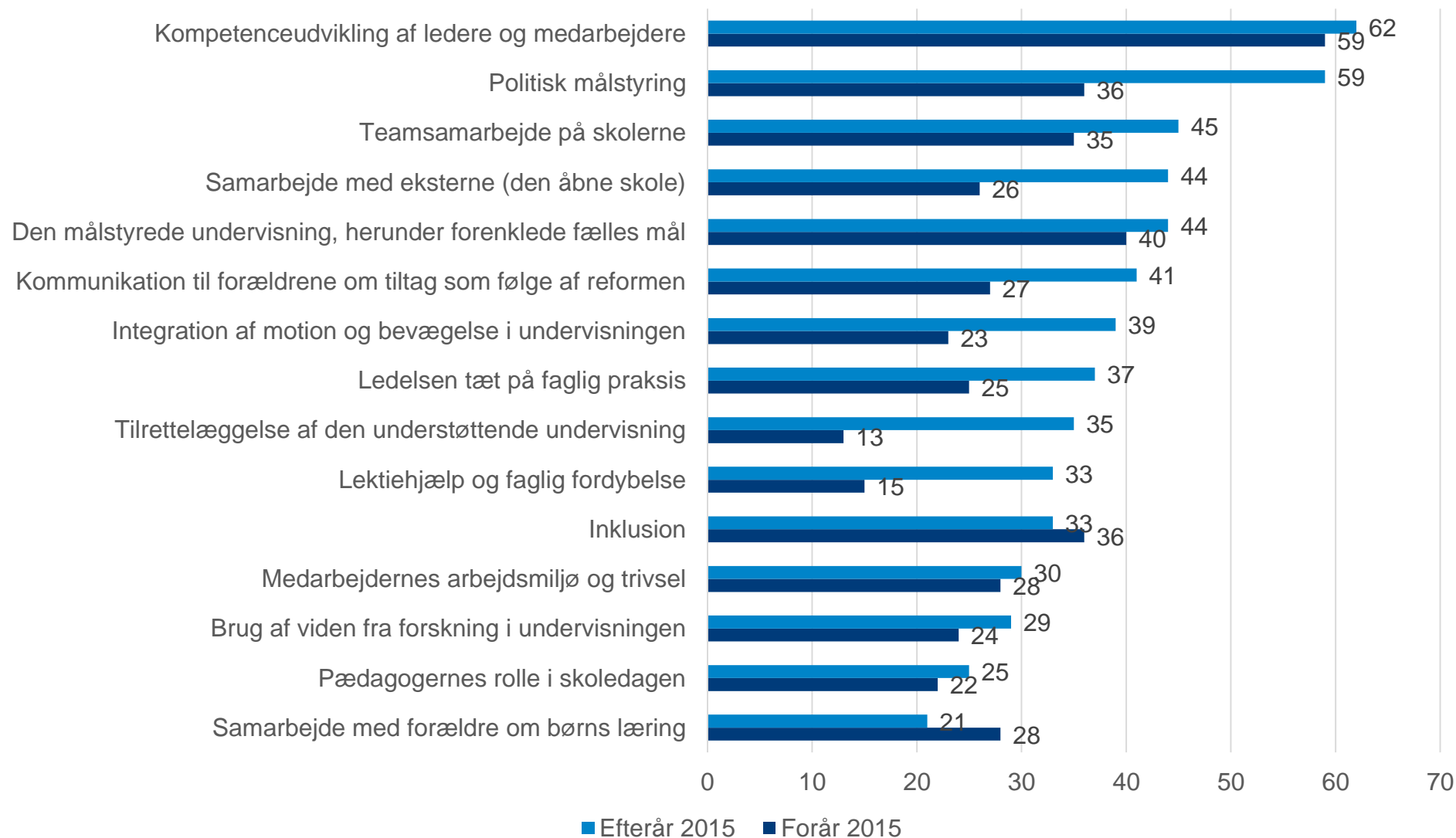
På hvilke områder oplever I i kommunen/på skolerne god udvikling, og på hvilke områder er udviklingen mindre god og udfordringerne mere grundlæggende?

OMSTILLING TIL EN NY FOLKESKOLE

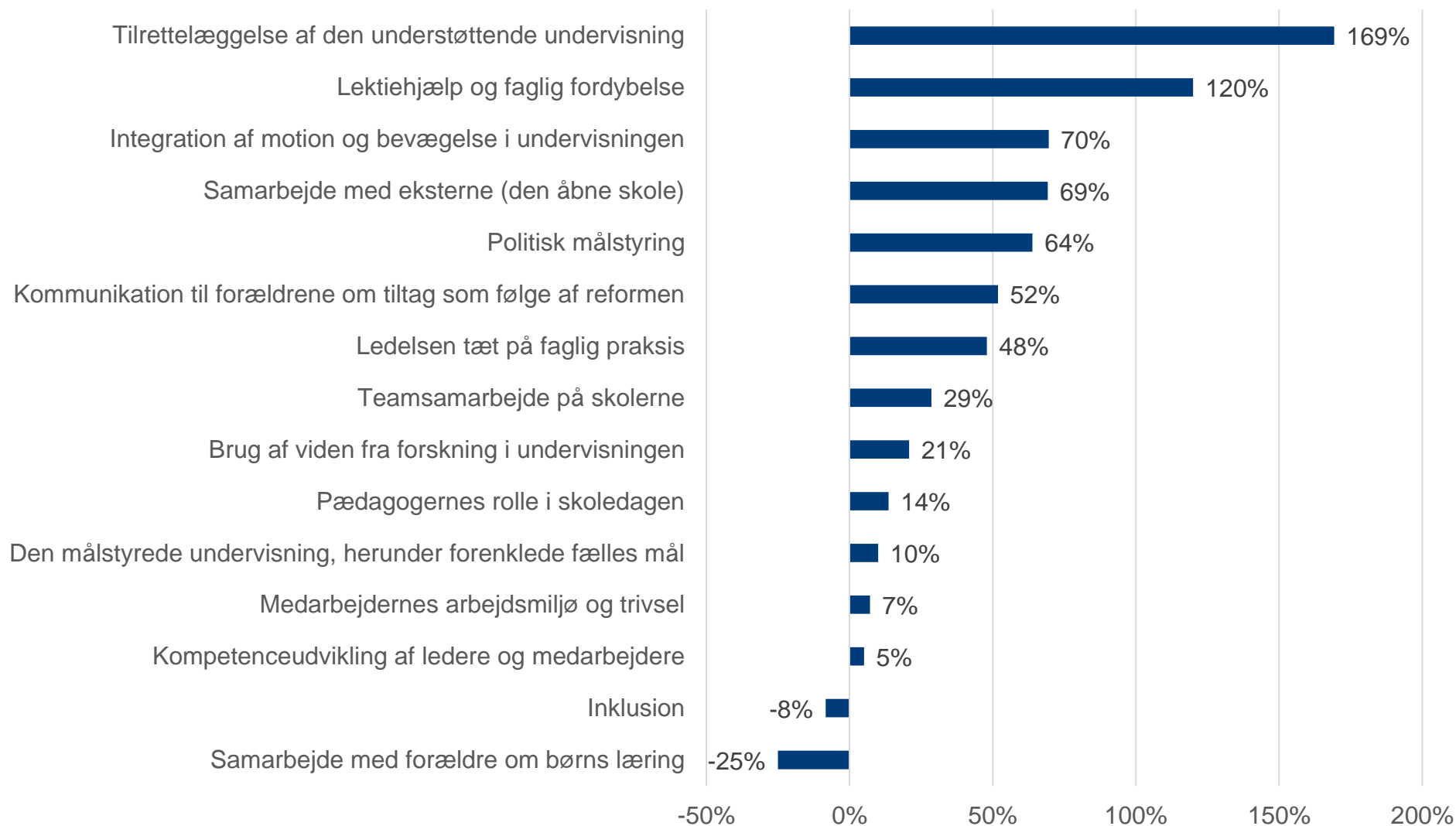
På hvilke områder oplever I i kommunen/på skolerne god udvikling, og på hvilke områder er udviklingen mindre god og udfordringerne mere grundlæggende? - sammenligning antal der svarer 'God udvikling' forår 2015 og efterår 2015

OMSTILLING TIL EN NY FOLKESKOLE

På hvilke områder oplever I i kommunen/på skolerne god udvikling, og på hvilke områder er udviklingen mindre god og udfordringerne mere grundlæggende? - procentvis udvikling 'God udvikling' fra forår 2015 til efterår 2015

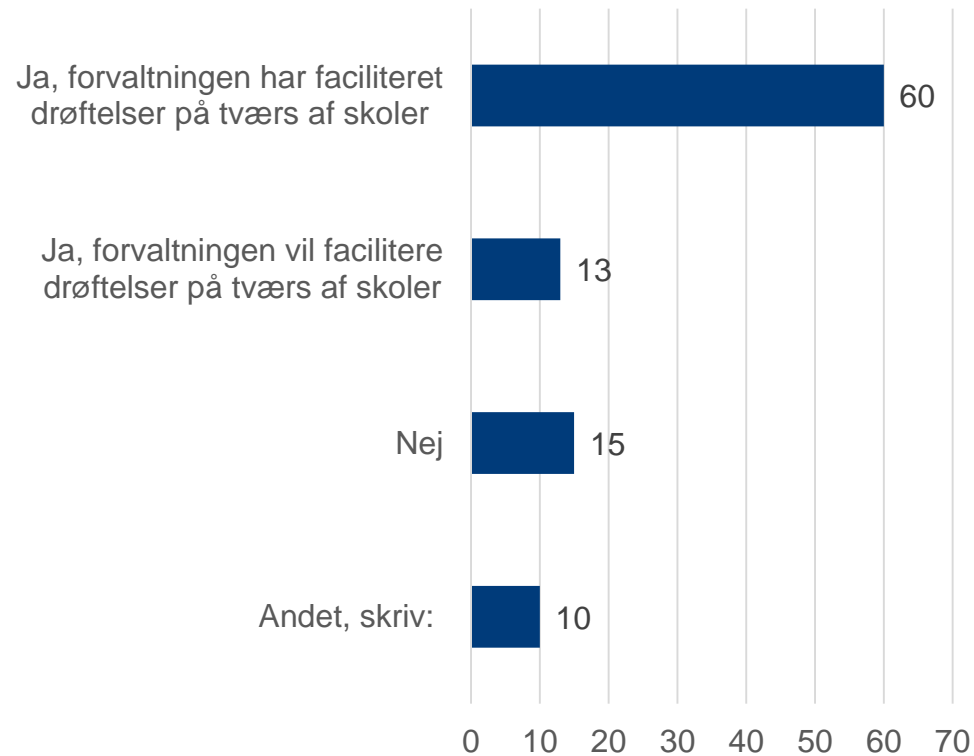
OMSTILLING TIL EN NY FOLKESKOLE

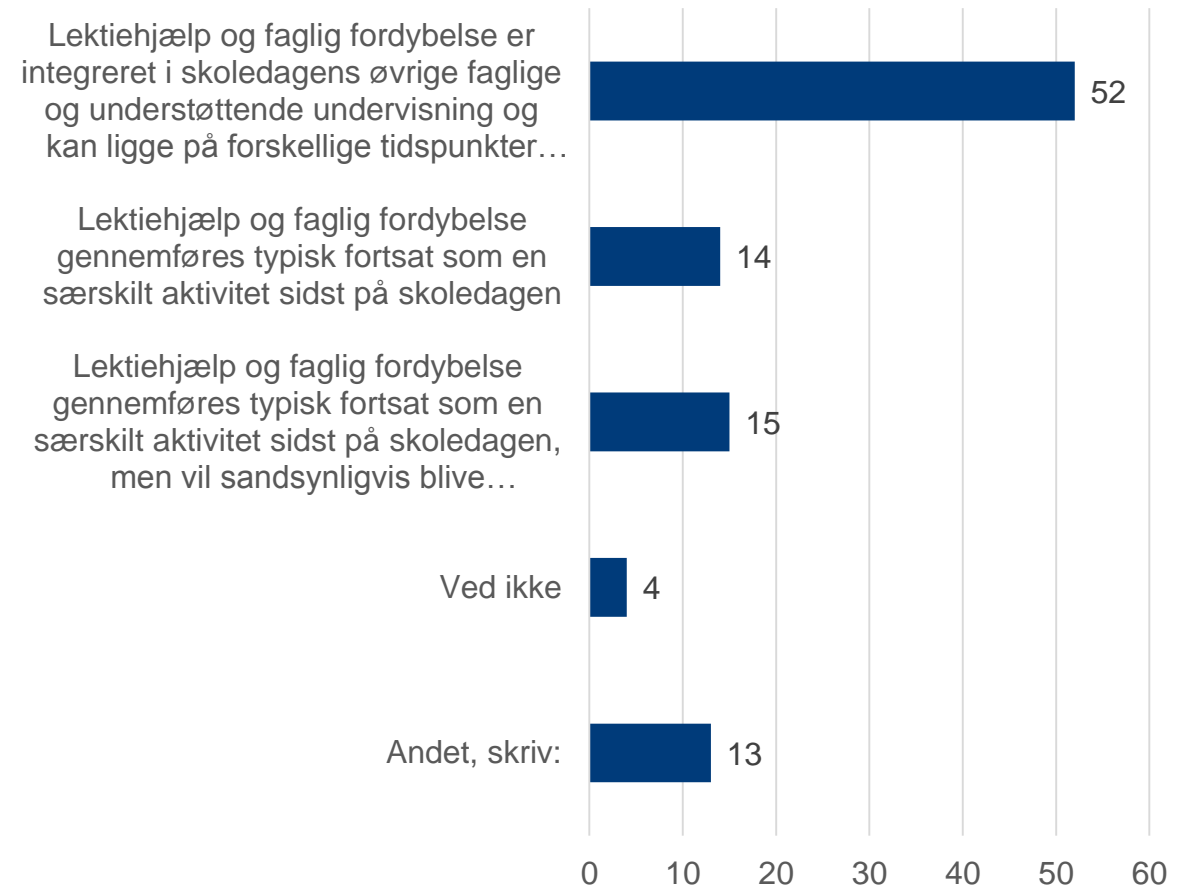

Lektiehjælp og faglig fordybelse

17. Har der i kommunen været drøftelser på tværs af alle skoler om konsekvenser af de nye rammer om lektiehjælp og faglig fordybelse, som trådte i kraft d. 1. august 2015?

18. Hvordan tilrettelægges lektiehjælp og faglig fordybelse typisk på skolerne i skoleåret 2015/16?

Forældretilfredshedsundersøgelser

19. Nogle kommuner gennemfører forældretilfredshedsundersøgelser i folkeskolen, bl.a. for at følge op på målet i reformen om, at tilliden til folkeskolen skal øges. Har din kommune gennemført

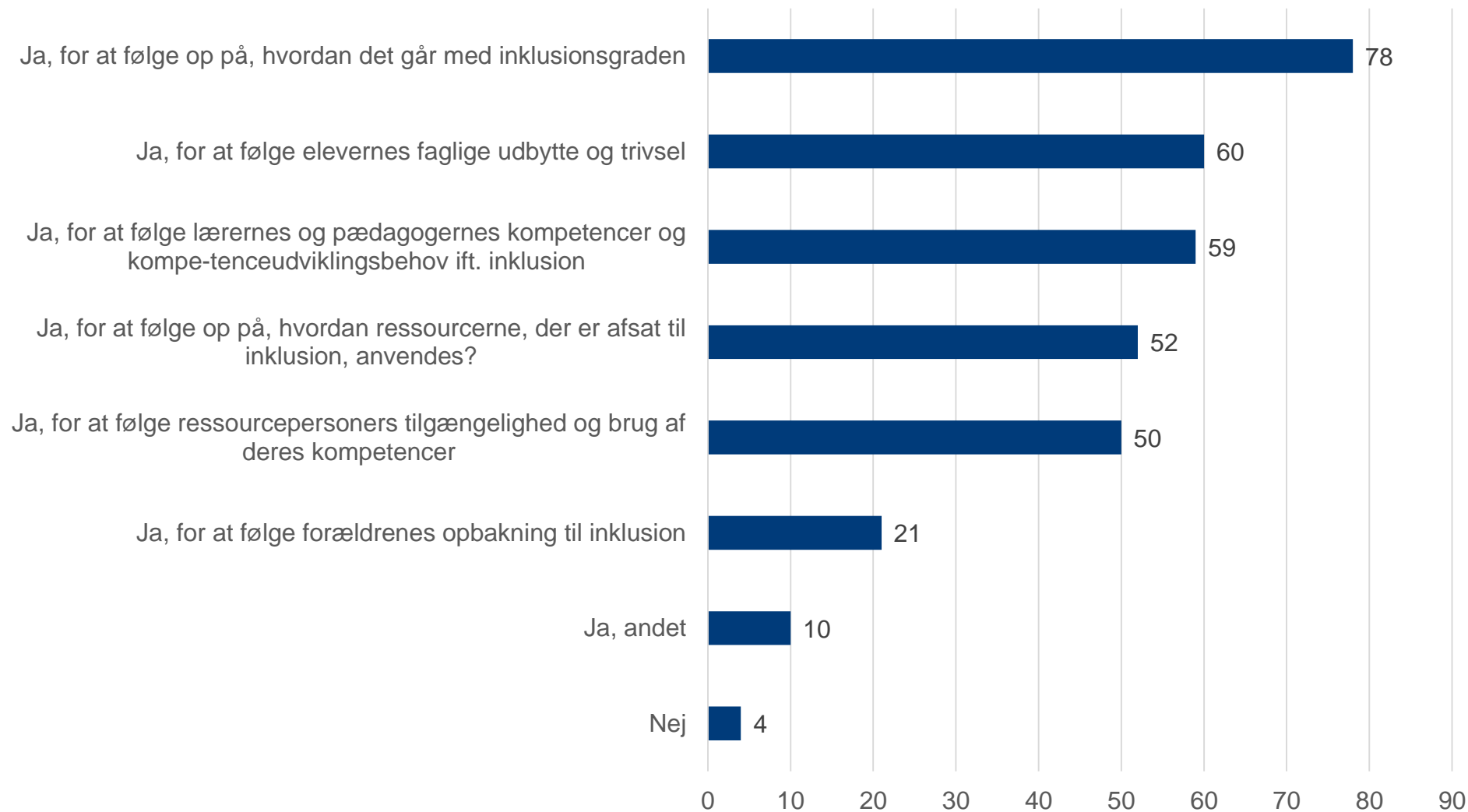

3/ INKLUSION

INKLUSION

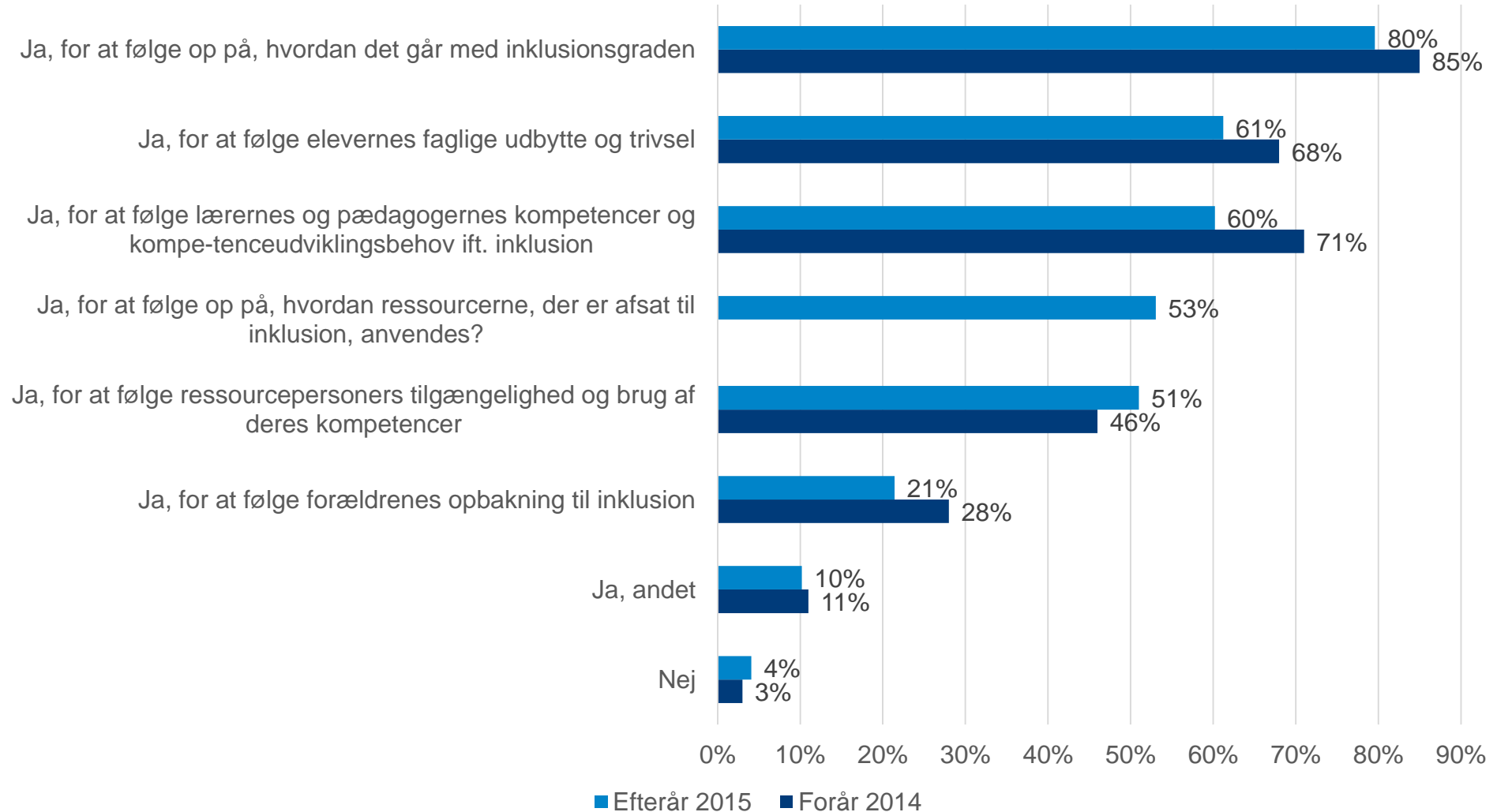
Har kommunen en plan for opfølgning på, hvordan det går med inklusionsindsatsen på forskellige områder?

INKLUSION

Har kommunen en plan for opfølgning på, hvordan det går med inklusionsindsatsen på forskellige områder? *Efterår 2015 ift. forår 2014*

INKLUSION

Hvordan arbejder I i kommunen med at skabe kvalitet i inklusionsindsatsen?

INKLUSION

4/ DIGITALISERING

Hvordan indgår arbejdet med omstilling til en digital skole i det samlede arbejde med folkeskolereformen?

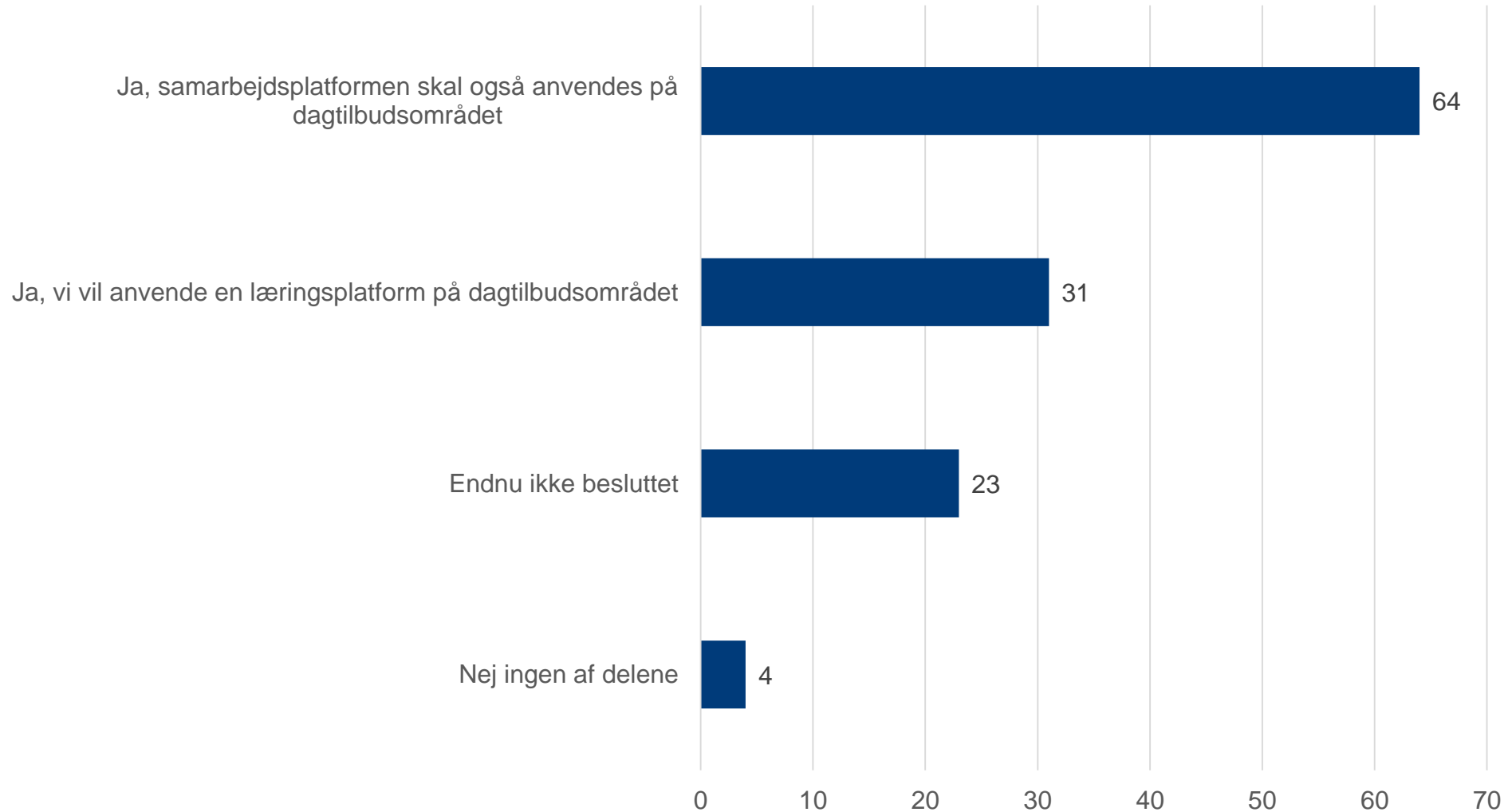
DIGITALISERING

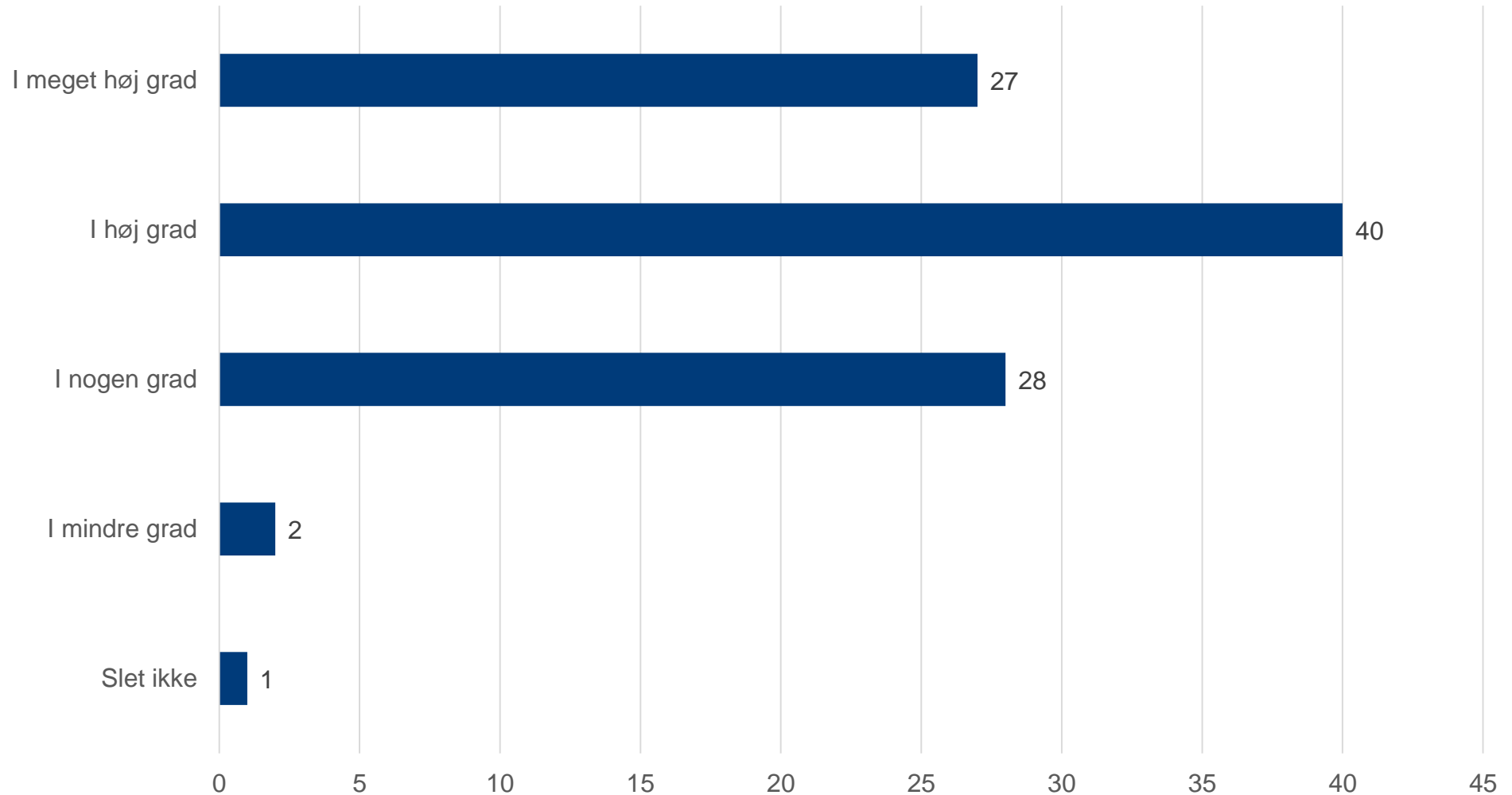
Planlægger I at anvende samarbejdsplatformen for folkeskolen og/eller en læringsplatform på dagtilbudsområdet?

DIGITALISERING

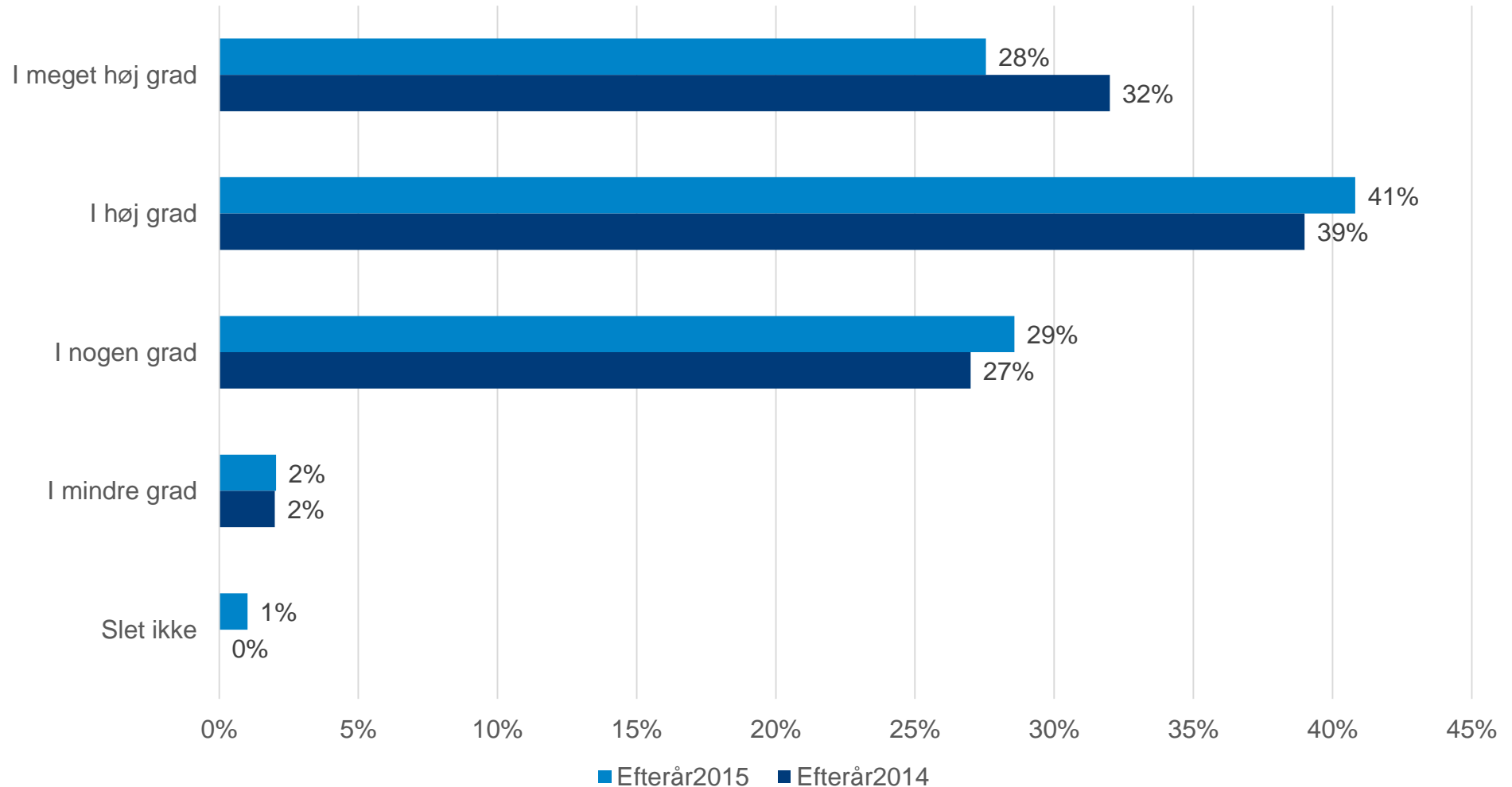
I hvor høj grad arbejder kommunen med at ændre fordelingen mellem analoge og digitale læremidler?

DIGITALISERING

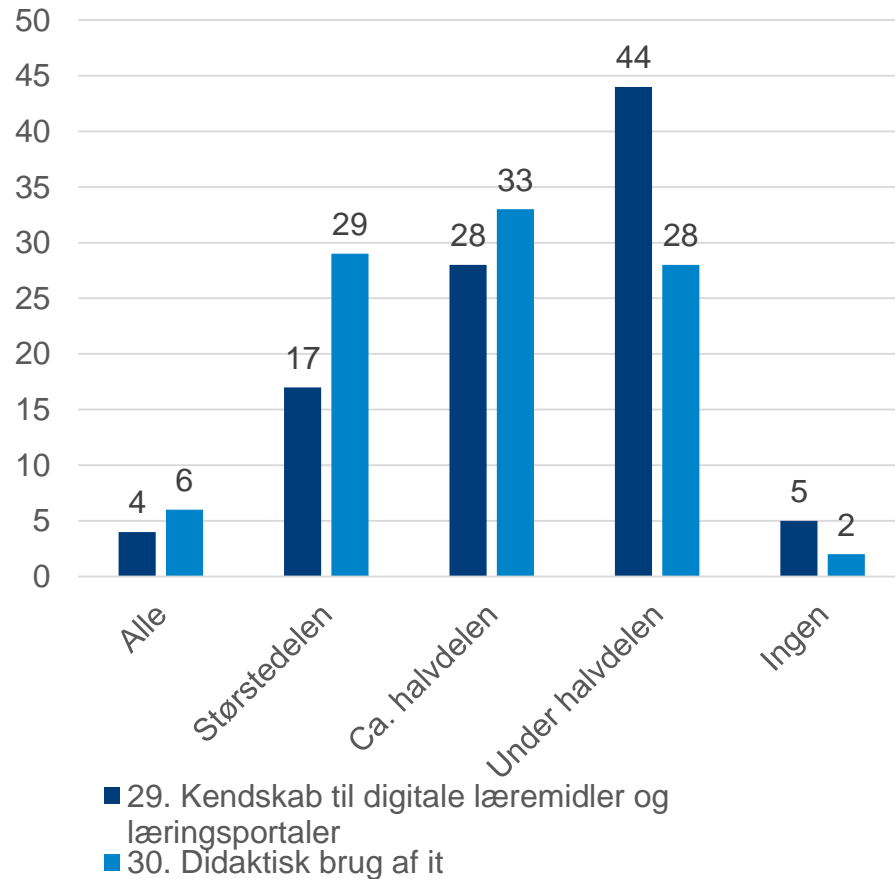
I hvor høj grad arbejder kommunen med at ændre fordelingen mellem analoge og digitale læremidler? *Efterår 2014 ift. efterår 2015*

DIGITALISERING

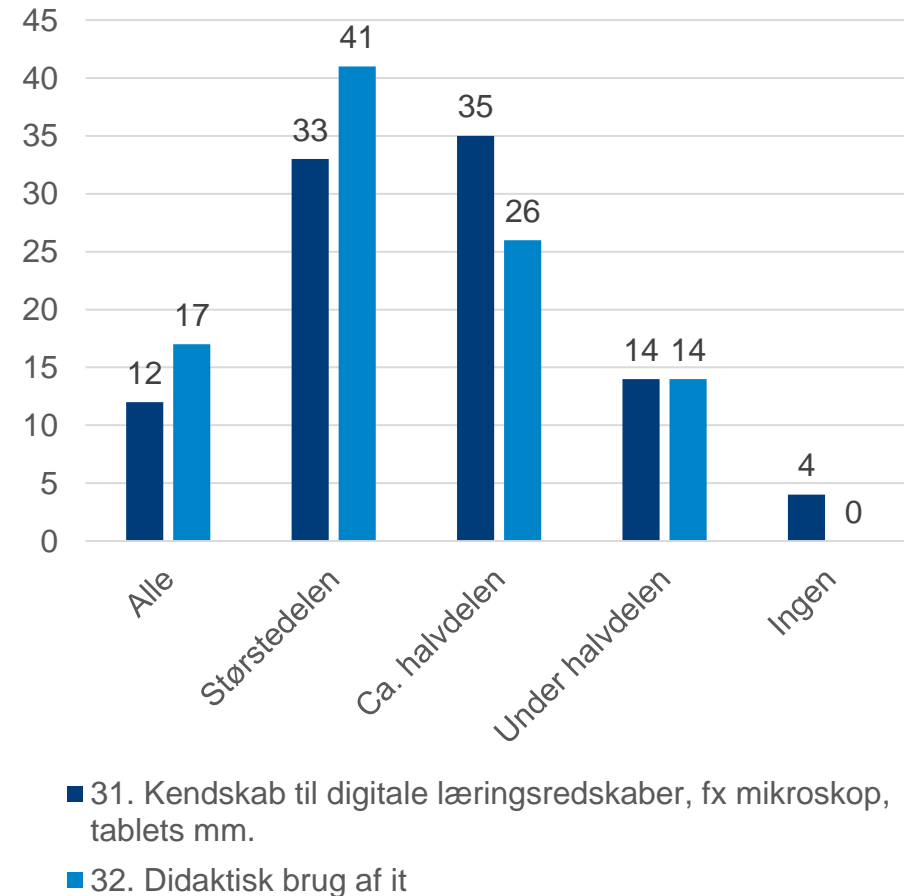

Udvikling af digitale kompetencer

Lærere: Hvor stor en andel har behov for at udvikle følgende kompetencer?

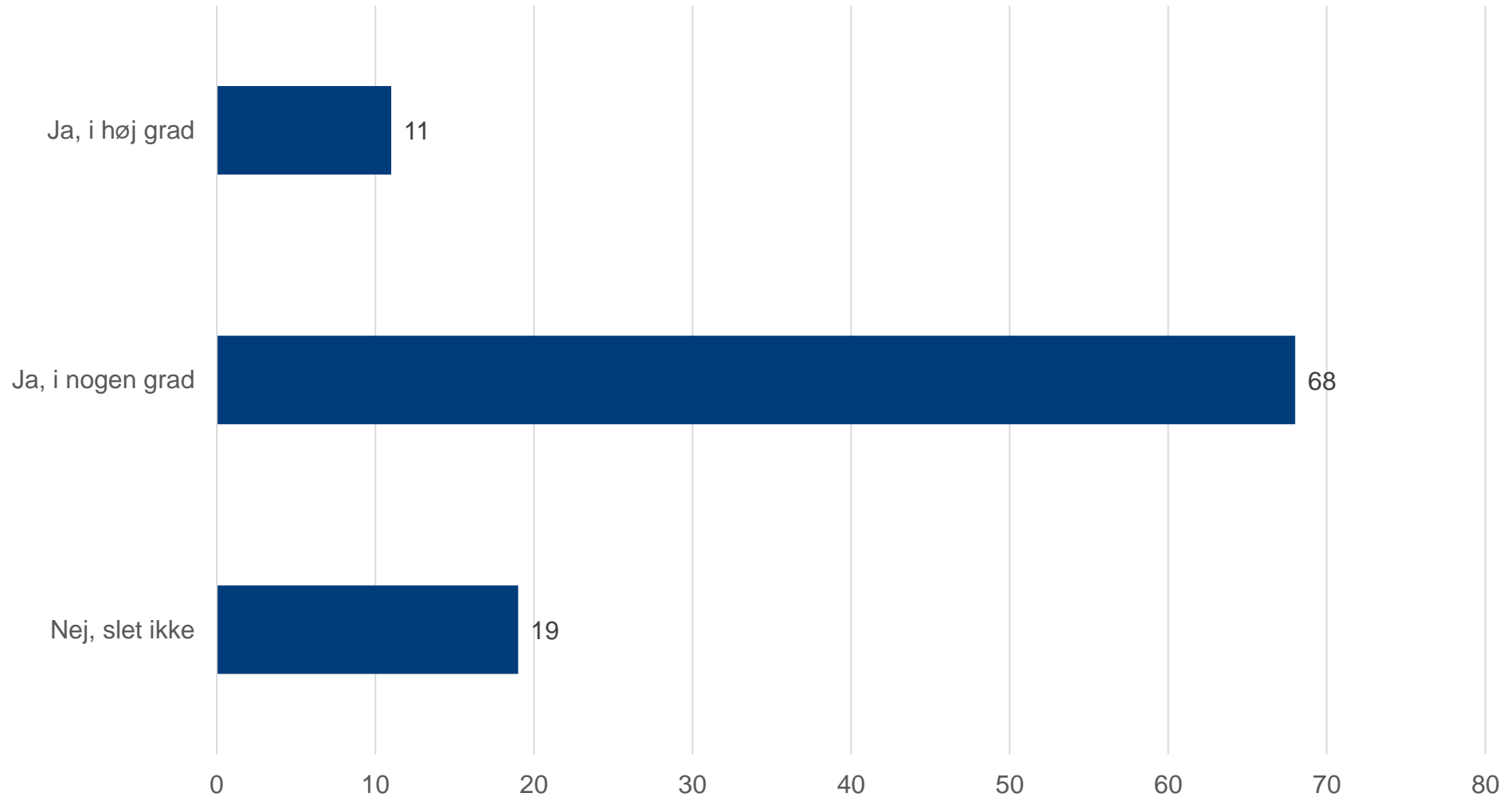
Pædagoger: Hvor stor en andel har behov for at udvikle følgende kompetencer?

4/ REKRUTTERING

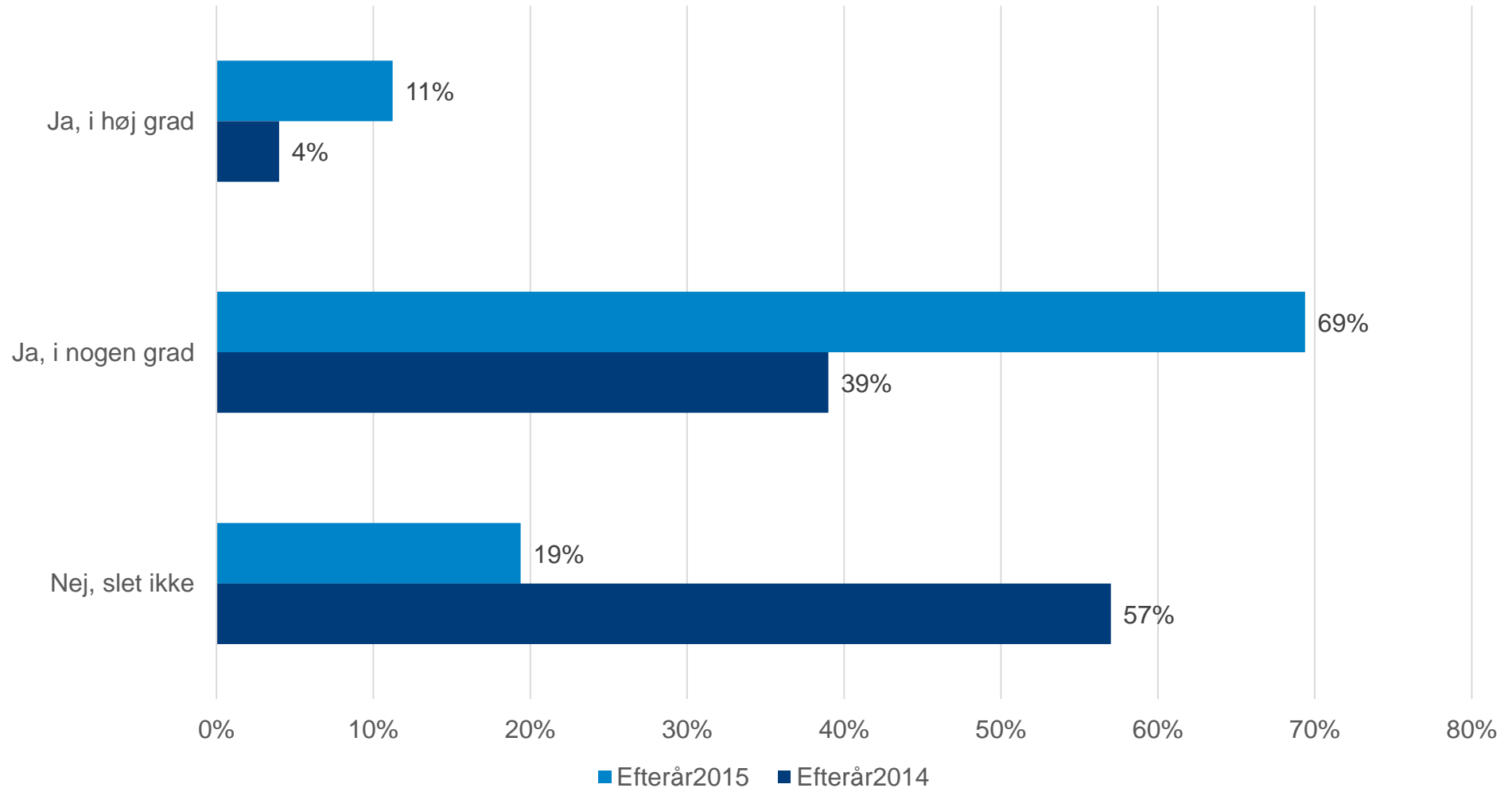
Oplever I rekrutteringsproblemer på skolerne?

REKRUTTERING

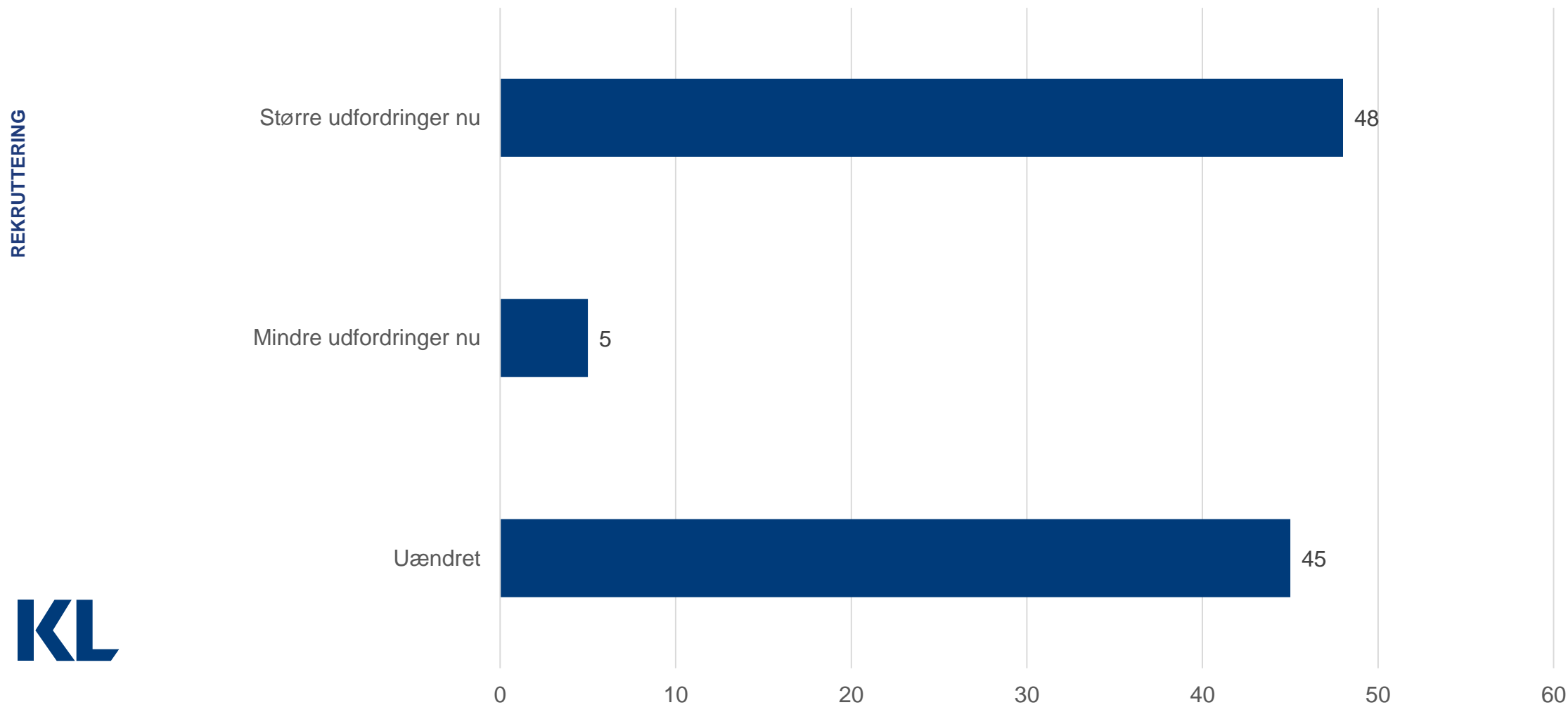

Oplever I rekrutteringsproblemer på skolerne? *Efterår 2015 ift. efterår 2014*

REKRUTTERING

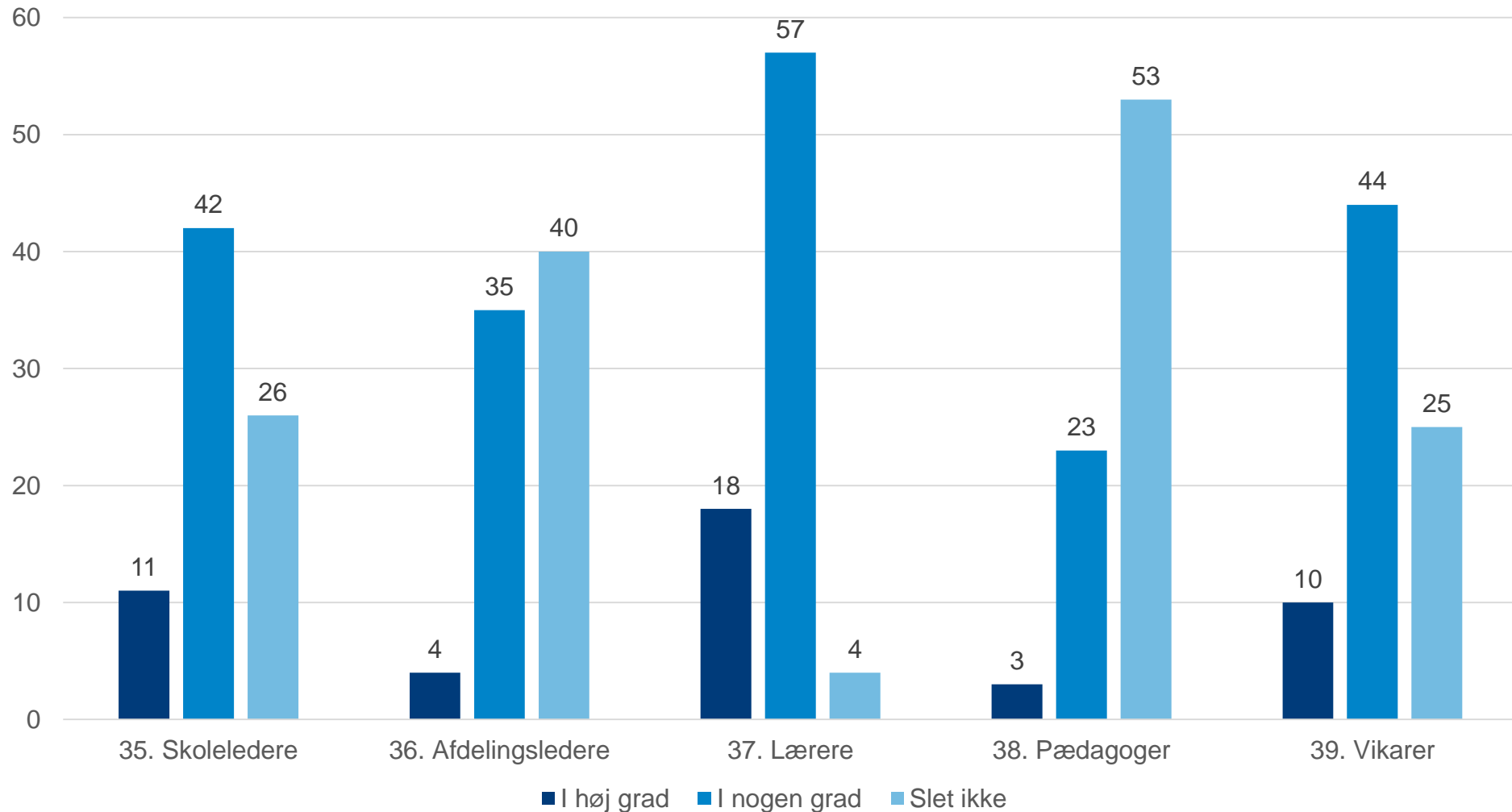
Hvordan er rekrutteringsudfordringerne sammenlignet med for et år siden?

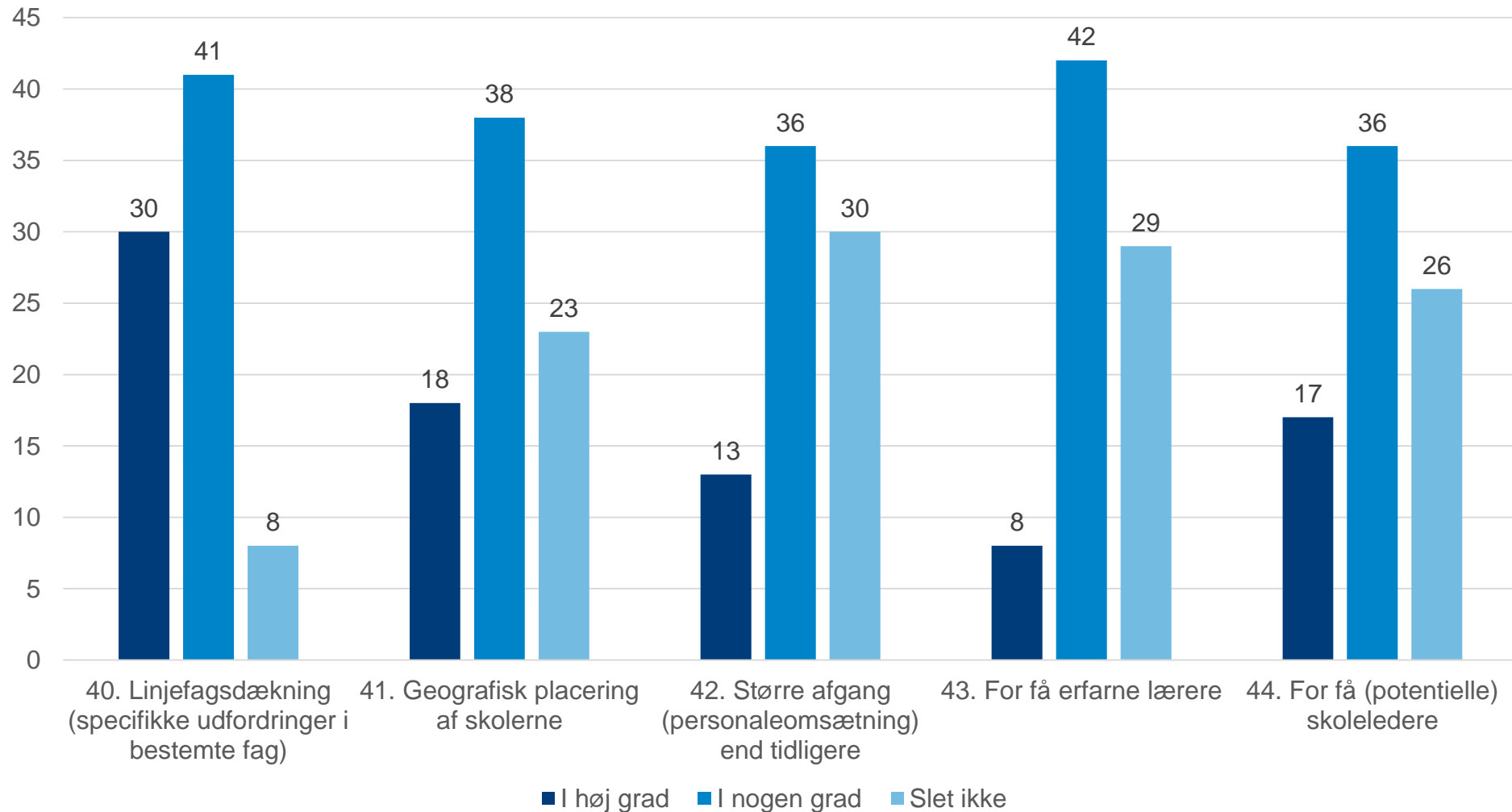
Hvilke personalegrupper har I især udfordringer med at rekruttere?

REKRUTTERING

I hvor høj grad er følgende årsager medvirkende til rekrutteringsudfordringerne?

REKRUTTERING

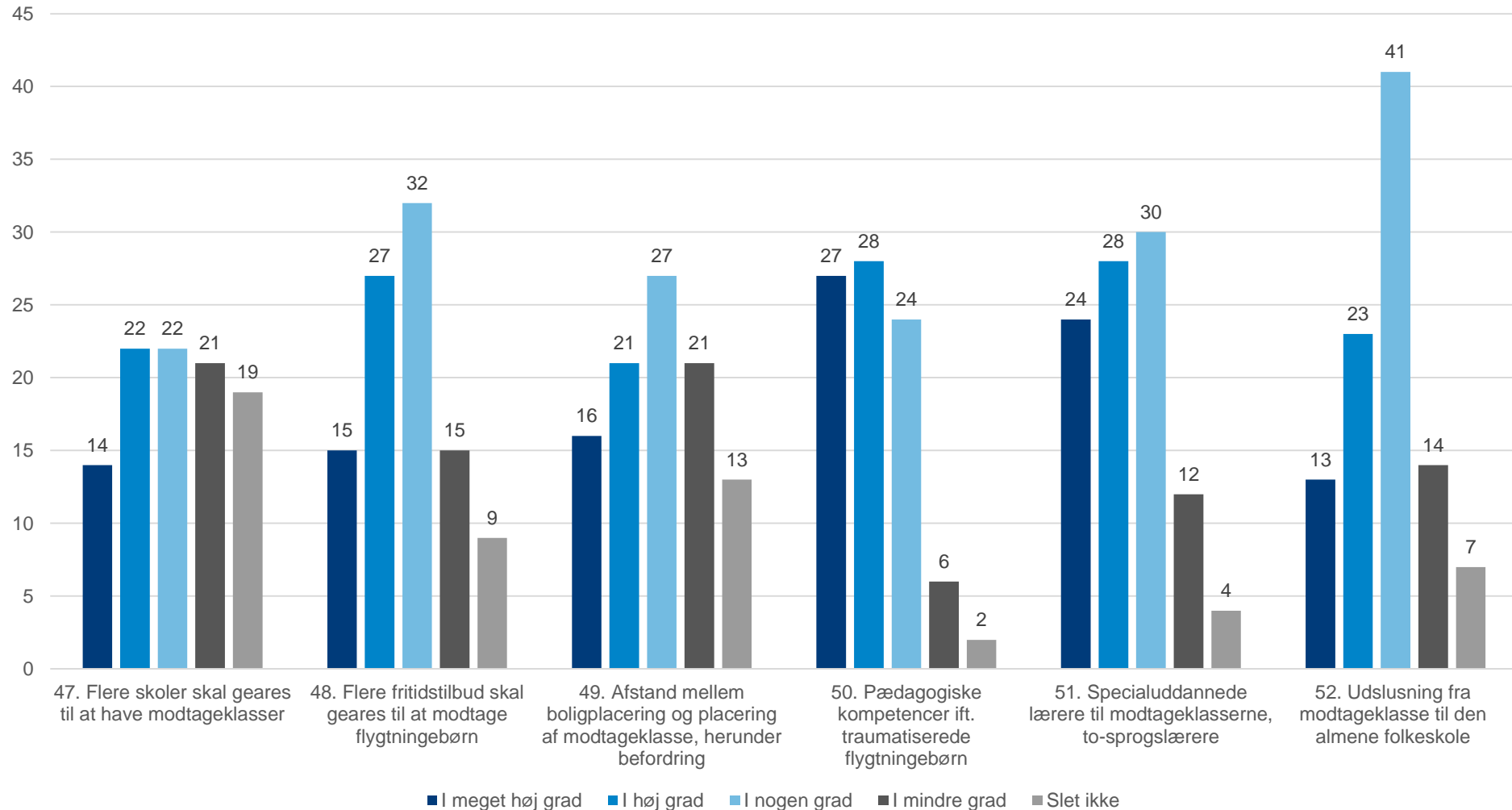

4/ FLYGTNINGE MV.

FLYGTNINGE MV.

I hvor høj grad er eller forventer kommunen og kommunens skoler at blive udfordret på nedenstående?

FLYGTNINGE MV.

Går der børn der er i asylfasen i de lokale skoler og fritidstilbud?

FLYGTNINGE MV.

